

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Hyvä arki yhdessä
Hakemusnumero	R-02009
Valintakokouksen päivämäärä	25.2.2025
Hakijan virallinen nimi	Oulun Ev.-Lut. Seurakuntayhtymä
Osatoteuttajat	Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö sr
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.3.2025
Päätymispäivämäärä	31.8.2027
Käsittelijä	Tanja Raappana

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Tiivistelmä:

Uusi kotoutumislaki astuu voimaan 1.1.2025. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden osallisuutta ja kielitaitoa, työllistymistä ja työllistymisvalmiuksia. Kokonaisuutena uudistuksella pyritään lisäksi edistämään tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. Uudistuksessa kotoutumisaika lyhenee kahteen vuoteen ja kotoutumispalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille. Laki laajentaa kunnan velvoitteita työvoiman ulkopuolella olevien tavoittamiseksi ja erityisesti naisten kotoutumiseen kiinnitetään huomiota.

Hankkeen kehittämistyö perustuu kokemusosaamisen ja kulttuurisen tiedon systemaattiseen käyttöön. Hankkeessa tunnistetaan ja pyritään ymmärtämään niitä kulttuurien sisäisiä toimintakäytänteitä ja hiljaista tietoa sekä maahan muuttaneiden taustakulttuureissa että suomalaisessa kulttuurissa ja yhteiskunnan odotuksissa, jotka hidastavat maahan muuttajien kotoutumista. Kehittämisen interventiot toteutetaan kohderyhmän arjen toimintaympäristöissä. Maahanmuuttajien arjen sujuvuutta, osallistumismahdollisuuksia ja osallisuuden kokemusta edistetään yksilöllisen tuen ja vertaistoiminnan kautta.

Toimenpiteiden tuloksena syntyy sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä matalan kynnyksen palvelukonsepti, jossa hyödynnetään tavoitteellisesti kokemusosaamista ja -tietoa, vertaistukea sekä löytävää työtä. Kieli- ja kulttuurisensitiivisen viestinnän mallit ovat jäsentyneet ja juurtuneet osaksi toimintarakenteita. Toimenpiteiden myötävaikutuksella maahanmuuttajien toimintakyky, osallisuus, hyvinvointi ja työllistymisedellytykset vahvistuvat. Lisäksi toimenpiteet edistävät alueellista yhteistyötä, tasa-arvon ja yhteiskuntavastuun vahvistumista sekä yhteiskunnan on monimuotoistumista.

Tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden integroitumisen edellytyksiä, aktiivista toimijuutta sekä kykyä kohdata uuden kulttuurin tuomat ristiriidat ja mahdollisuudet. Kansalaislähtöisiä toimintamalleja ja yhteisöllisiä palveluita kehittämällä tuetaan kohderyhmän asettautumista ja eri väestöryhmien vuorovaikutusta. Kehittämistyössä hyödynnetään kokemusosaamista ja kulttuurista tietoa. Kehittämisinterventiot kohdennetaan ensisijaisesti kohderyhmän arjen toimintaympäristöihin. Niillä on välillisiä positiivisia vaikutuksia myös palvelurakenteisiin. Hankkeen toimenpiteet edistävät yhdenvertaisuutta luomalla osallistumista mahdollistavia toimintamalleja ja lisäämällä kohderyhmän osallisuutta

Kohderymänä ovat Oulussa asuvat maahan muuttaneet henkilöt sekä kohderyhmän kanssa työskentelevät ammattilaiset ja vapaaehtoiset.

1.Toimenpiteet kohdennetaan erityisesti haavoittuvimmassa asemassa oleviin maahan muuttaneisiin sekä ulkomaalaistaustaisiin henkilöihin, joiden integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan ei ole toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Erityisesti huomioidaan kohderyhmänä perheelliset maahan muuttaneet ja yksin maahan tulleet.

2. Maahan muuttaneista pyritään tavoittamaan lisäksi yhteiskuntaan jo integroituneita ja/ tai alueella olevien kulttuuri- ja kieliryhmien avainhenkilöitä. He toimivat hankkeessa kokemustoimijoina ja vapaaehtoisina sekä vahvistavat kulttuurisensitiivisen työotteen toteutumista.

3.Valtaväestöön kuuluvat työikäiset toimivat hankkeessa vapaaehtoisina ja vahvistavat kaksisuuntaisen kotoutumisen toteutumista.

4.Kohderyhmän kanssa toimivat julkisen, yksityisen, kolmannen sektorin ja seurakuntien ammattilaiset osallistuvat hankkeessa järjestettäviin yhteiskehittämisen työpajoihin ja kehittämisinterventioihin.

Yhteensä 91 työtöntä, 34 opiskelijaa, 75 työssä ja 50 työvoiman ulkopuolella olevaa henkilöä - yht. 250 osallistujaa.

Kohdealue: Oulu

***

TOIMENPITEET

TP1 Kokemustoimijuuden ja vapaaehtoistoiminnan muotojen kehittäminen

1.1. Luomme maahan muuttaneille suunnatun kokemustoimijamallin. Järjestämme kaksi Erätaukokeskustelua alueen keskeisten kieli- ja kulttuuriryhmien avainhenkilöille, potentiaalisille kokemustoimijoille sekä kohderyhmän kanssa toimiville ammattilaisille (4/2025–6/2025). Muotoilemme keskustelujen pohjalta alustavan mallin. Hyödynnämme olemassa olevien kokemusasiantuntijamallien hyviä käytänteitä ja muokkaamme niitä kohderyhmälle soveltuviksi. Toimintamalli noudattaa alueella yhteisesti sovittuja kokemusasiantuntijuuteen liittyviä periaatteita.

Toteutamme perehdytys- ja valmennusprosessin (kesto n. 40 h) 4–5 kertaa hankkeen aikana (6/2025–5/2027). Tarvittaessa kohdennamme osan käytännön valmennuksesta eri kieli- ja kulttuuriryhmille. Hyödynnämme kohderyhmälle soveltuvia, erityisesti toiminnallisia menetelmiä ja selkokiellisiä materiaaleja. Ohjautuminen kokemustoimijaksi toteutuu olemassa olevan alueellisen verkostoyhteistyön, jalkautuvan työotteen, avainhenkilöiden ja viestinnän (TP 3) avulla. Tuemme kokemustoimijoiden aktiivista osallistumista ja osaamisen vahvistamista. Tuki toteutetaan säännöllisten ja ammatillisesti ohjattujen vertaistapaamisten kautta. Kehitämme toimintamallia yhdessä kokemustoimijoiden kanssa ja jatkuvan arvioinnin periaatteen mukaisesti.

1.2. Hyödynnämme kokemusosaamista ja -tietoa erityisesti löytävän työotteen sekä vapaaehtois- ja vertaistoimintojen suunnittelussa ja kehittämisessä, viestinnän saavutettavuuden edistämisessä sekä

toimenpiteiden arvioinnissa. Rohkaisemme kokemustoimijoita olemaan aktiivisessa roolissa hankkeen vertaisryhmissä ja tuemme osallistumaan kehittämistyöhön muun muassa kehittäjäasiakkaana (esim. Oulun kaupunki, Pohde) sekä omat voimavarat huomioiden myös suorittamaan laajemman kokemusasiantuntijakoulutuksen. Kokemustoimijat osallistuvat hankkeen toimenpiteisiin koko hankkeen ajan 2/2025–6/2027.

1.3. Kokemustoimijoiden tuottama tieto tuodaan näkyväksi hyödyntäen alueella ja toteuttajaorganisaatioissa käytössä olevia työkaluja ja tiedon keräämisen käytänteitä (esim. Näkymä-työkalu) sekä viestinnän kehittämistoimenpiteissä (TP 3) koko hankkeen ajan.

1.4. Edistämme kaksisuuntaista kotoutumista vapaaehtoistoiminnan avulla. Toimintamallissa sovelletaan ystävöitymisen muotoja. Yhteiskehitämme toimintamallia kokemustoimijoiden ja vapaaehtoisten kanssa (5/2025–8/2026). Ohjaamme toimintaan maahan tulleita, joilla on vähän tai ei lainkaan osallistumismahdollisuuksia sekä vapaaehtoisia, jotka haluavat sitoutua ystävöitymään. Perehdytämme vapaaehtoiset kieli- ja kulttuurisensitiiviseen työtöteeseen kokemustoimijoiden tuella. Vapaaehtoinen tutustuttaa maahan muuttaneen henkilön lähiympäristönsä mahdollisuuksiin ja on tarvittaessa tukena osallistumisessa. Vapaaehtoisen ymmärrys maahanmuuttajan taustakulttuurista ja arjesta vahvistuu osallistumisen kautta.

TP2 Löytävän työn kehittäminen sujuvan arjen ja osallisuuden tueksi sekä toimivien väestösuhteiden edistämiseksi

2.1. Luomme Erätauko-menetelmän ja palvelumuotoillisen työtöteen avulla mallin kieli- ja kulttuurisensitiivisen löytävän työn toteuttamiseen. Järjestämme 2–3 Erätaukokeskustelua, johon osallistamme kieli- ja kulttuuriryhmien avainhenkilöitä, kokemustoimijoita sekä kohderyhmän kanssa toimivia ammattilaisia eri sektoreilta (Oulun kaupunki, Pohde, 3.sektori, seurakuntayhtymä ja sen seurakunnat). Muotoilemme keskustelujen pohjalta alustavan löytävän työn mallin. Pilottoimme mallia (5/2025–4/2026) 2–3 kieli- ja kulttuuriryhmän sisällä. Keräämme tietoa mallin toimivuudesta ja tuloksista. Pilottijakson jälkeen järjestämme työpajan, jossa arvioimme ja edelleen kehitämme mallia sekä luomme edellytyksiä toimintamallin laajentamiselle koko maahanmuuttajaväestöön. Löytävää työtä toteutetaan pilottijaksosta lähtien hankkeen päättymiseen saakka (5/2025–6/2027).

2.2. Kehitämme matalan kynnyksen kohtaamistyötä sekä vertaistoiminnan muotoja yhteiskehittämisen työpajojen avulla. Tavoitteena on luoda tavoitteellisia ja tarvelähtöisiä vertaisryhmiä sekä edistää monialaista yhteistyötä ja kulttuurista vuoropuhelua. Osallistamme työpajoihin kokemustoimijoita, vapaaehtoisia sekä eri sektorien ammattilaisia (Oulun kaupunki, Pohde, 3.sektori, seurakuntayhtymä ja sen seurakunnat) Oulun alueelta. Työpajoja toteutetaan hankkeen aikana yhteensä 4–6 (4/2025–5/2026). Vertaistoimintamalleja pilotoidaan, toteutetaan ja edelleen kehitetään jatkuvan arvioinnin periaatteen mukaisesti koko hankkeen ajan (4/2025–6/2027).

TP3 Kieli- ja kulttuurisensitiivisen viestinnän kehittäminen ja toteutus maahan muuttaneiden osallisuuden sekä toimivien väestösuhteiden edistämiseksi

Hyvien väestösuhteiden vahvistamiseksi ja rasmin vähentämiseksi kehitämme ja toteutamme hankkeessa dialogisen viestinnän tapoja. Toteutamme hankkeessa saadun tiedon pohjalta monikanavaista viestintää. Kehitämme viestintää palvelumuotoilun ja yhteiskehittämisen työpajojen avulla. Kehittämistyön yhteydessä tunnistamme ja teemme näkyväksi palveluiden löydettävyyteen ja saavutettavuuteen vaikuttavia esteitä sekä edistämme viestinnän tasa-arvoista saavutettavuutta. Työpajojen tulosten pohjalta saadun toteutamme koulutusta ammattilaisille, vapaaehtoisille ja kokemus- ja vertaistoimijoille.

TP 4 Arviointi ja juurruttaminen

Suunnittelemme hankkeen arviointi ja juurruttamistoimet systemaattisesti osaksi koko hankeprosessia. Keräämme hankkeen ajan toiminta- ja kokemustietoa kohtaamis- ja putoamispisteiden tunnistamiseksi sekä hyvinvointitietoa toimenpiteiden vaikutusten arviointia varten. Hankkeen toimenpiteiden osuvuutta ja juurruttamisedellytyksiä arvioimme monitoimijaisissa työpajoissa. Lisäksi tunnistamme palveluiden osallisuutta lisäävät edellytykset, ja niiden vahvistamistarpeet. Kokoamme hankkeen aikana kertyneen tiedon raportiksi ja viestimme tuloksista laajasti ja monikanavaisesti. Järjestämme hankkeen tuloksista webinaareja ja koulutusiltoja. Lisäksi toteutamme loppuseminaarin tulosten jalkauttamisen tueksi.

Toimintamallit jalkautetaan jo hankekauden aikana alueelle pysyviksi käytänteiksi. Lisäksi menetelmät juurrutetaan osaksi oman organisaation toimintaa, jolloin voidaan vastata paikallisiin ja alueellisiin tarpeisiin seurakunnan, kolmannen sektorin ja koulutuksen järjestäjän rooleissa.

***

Uutuus-/lisäarvo

Kotoutuminen on kaksisuuntainen prosessi, johon osallistuvat sekä maahan muuttaneet henkilöt että vastaanottava yhteiskunta. Kotoutumisen kaksisuuntaisuutta edistetään hankkeen kehittämistoimenpiteissä kokemustiedon ja -osaamisen sekä dialogisten käytänteiden avulla. Yhdessä kohderyhmän ja yhteistyöverkostojen kanssa kehitetään uudenlaisia työmenetelmiä sekä toimintatapoja kaupungin, Pohteen, Oulun seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien sekä 3.sektorin yhteistyöhön, heikoimmassa asemassa ja palvelujen ulkokehällä olevien maahanmuuttajien kohtaamiseen, auttamiseen ja osallisuuden sekä hyvinvoinnin vahvistamiseen.

Hankkeen kokonaistuloksena syntyy sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä matalan kynnyksen palvelukonsepti, jossa hyödynnetään tavoitteellisesti kokemuserosaamista ja -tietoa sekä vertaistoiminnan muotoja:

- Maahan muuttaneille suunnattu kokemustoimijamalli sekä perehdytys- ja valmennusmateriaali
- Vapaaehtoistoiminnan malli
- Löytävän työn toimintamalli
- 2–3 Matalan kynnyksen vertaistoimintamallia
- 1–2 Matalan kynnyksen dialogisen viestinnän mallia
- Selvitys putoamispisteistä ja palvelukatveista

Löytävän työotteen avulla pystytään kohtaamaan kaikista suurimmassa syrjäytymisriskissä olevat maahan muuttaneet sekä saattamaan heidät palvelujen piiriin. Positiivinen muutos voidaan todentaa tavoitettujen henkilöiden määrän sekä palveluihin ohjautuneiden ja niihin sitoutuneiden määrän kautta.

Matalan kynnyksen toimintamallien myötävaikutuksella maahanmuuttajien toimintakyky, osallisuus, hyvinvointi ja työllistymisedellytykset vahvistuvat. Muutokset voidaan todentaa koettujen hyvinvointimuutosten ja positiivisten työelämästatuksen muutosten sekä osallistujamäärien avulla.

Toimintamallien käyttöönoton ja systemaattisen juurruttamisen jälkeen ne hyödyntävät alueellista monitoimijamallia. Lisäksi dialoginen viestintä tukee kohderyhmän tavoittamista ja palveluihin ohjautumista sekä edistää yhteistoimijuutta. Kehittämistoimenpiteiden myötävaikutuksella myös kolmannen sektorin ja seurakuntien roolit ovat selkeytyneet ja toimijoiden vastuut ovat jäsentyneet.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:		EU + valtio 80%	528 654 €
1 Palkkakustannukset	472 021 €	Yksityinen rahoitus, oma	37 343 €
Flat rate 40 % kehittäminen	188 810 €	Muu julkinen rahoitus, oma	23 285 €
		Kuntarahoitus, oma	15 532 €
Nettokustannusarvio 660 831 euroa €		(Oulun evl.: Oulun kaupungilta on saatu alustava päätös 8% kuntarahoituksesta hankkeen kokonaiskustannuksista)	

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	660 831 euroa €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	660 831 euroa € (Oulun srk. 283 182 €, DIAK 194 037 €, ODL 183 612 €)
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	528 654 euroa 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

<p>Hanke on Uudistuva, osaava ja osallistava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (24,5/42) tullaan rahoitetuksi.</p> <p>Hanke vaikuttaa myönteisesti Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaan 2022–2025 (MAKO KT 1 C. Kaikille mahdollisuus osallisuuteen) mm. edistämällä maahan muuttaneiden kotoutumista, osallistumista sekä osallisuuden kokemusta kehittämällä matalan kynnyksen palvelukonseptin, jossa hyödynnetään kokemusosaamista ja -tietoa, vertaistukea sekä löytävää työtä.</p>
--

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

<p>Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (24,5/42) tullaan rahoitetuksi.</p> <p>Käsittelyt: 10.1.2025 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-ryhmä 29.11.2024 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmän kommentointi 25.2.2025 Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä</p>

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä. Esittelijällä ei ole eturistiriitaa tässä asiassa.